Original Lapland

Along the River to the Arctic

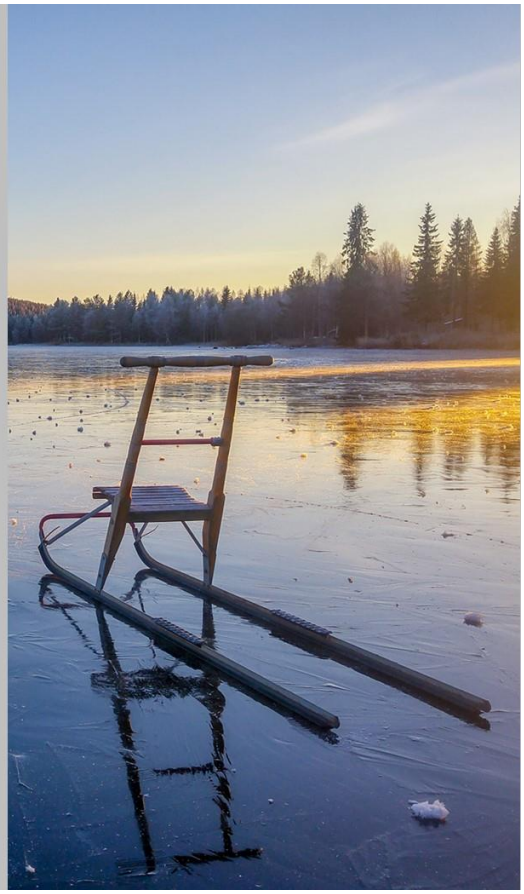

LOPPURAPORTTI

Väylänvartta tunturiin ja takaisin
– Alkuperäinen Lappi
28.09.2017 - 31.12.2019
Hankkeen jatkoaika 30.6.2020 saakka

Outokaira tuottamhan ry

LEADER Outokaira tuottamhan

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin

1. Toteuttajan nimi

Outokaira tuottamhan ry

2. Hankkeen nimi ja hanketunnus

Väylänvartta tunturiin ja takaisin – Alkuperäinen Lappi 55366

3. Yhteenveto hankkeesta

Toiminta-alue ja toteuttajat:
-Outokaira tuottamhan ry (Pello, Ylitornio ja Tornio)
-Leader Tunturi-Lappi ry (Kolari, Muonio, Kittilä ja Enontekiö)
-LLU Tornedalen 2020 (Haaparanta, Övertorneå, Pajala ja Kiiruna)

Kansainvälisen "Väylänvartta tunturiin ja takaisin – Alkuperäinen Lappi" (Original Lapland) -kehittämishankkeen tavoitteena oli aloittaa pitkäkestoinen työ yllä mainitun alueen profiloitumiseksi kahden valtakunnan rajat ylittävänä kylä-, kulttuuri- ja luontomatkailukohteena.

Hankkeessa kehitettiin Tornionlaakson matkailualueen (Suomen ja Ruotsin Lapin välisen rajaseudun) yhteiseen kulttuuriin perustuvaa kylämatkailua, aktivoitiin alueen matkailutoimijoita, kyliä ja yhteisöjä rajat ylittävään yhteistyöhön. Toimenpiteitä olivat mm. erilaiset tietoiskut ja koulutukset, kaikkien alueiden yhteiset työpajat ja tutustumismatkat, matkailuyritysten ja kylätoimijoiden törmäyttämiset. Samalla synnytettiin mm. Väylänvarren yhteinen tarina, Original Lapland brändi-idea, uusia kylämatkailu-tuoteaihioita sekä kartoitettiin tapahtumia ja tuotiin kylämatkailua esille kuvin ja videoin.

Hankkeessa syntyneen yhteistyön ja tuotosten innoittamana mukana olleet yritykset päättivät perustaa Original Lapland ry:n, joka jatkossa edistää mm. Tornionlaakson matkailualueen toimijoiden yhteistyötä sekä alueella tuotettujen palvelujen ja tuotteiden näkyvyyttä, tunnettuutta ja vetovoimaisuutta.

Hankkeen "matkakertomus" videona https://www.youtube.com/watch?v=FRF-9eLYjII&t=4s

Hankkeen virallinen toimintakieli oli englanti.

4. Raportti

4.1 Hankeen tavoitteet

A. ylemmän tason tavoitteet, joiden osa hanke on

Hankkeella edistetään Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman tavoitteita luomalla yhteistyöverkostoja, edistämällä yritystoiminnan kehittymistä sekä vahvistetaan alueen osaamisen kehittymistä. Hankkeella edistetään maaseudun yritystoiminnan monipuolistumista sekä alueen työllisyyttä. Uusia palveluita syntyy alueelle kylämatkailuun liittyen. Hankkeessa verkotetaan toimijoita ja saadaan näin yhteistyötä syntymään. Hanke toteuttaa Leader-ryhmien paikallista kehittämisstrategiaa edistämällä matkailun-, verkostojen ja kansainvälisen yhteistyön kehittymistä.

B. hankkeen tavoitteet

Tavoitteena oli käynnistää järjestö- ja matkailutoimijoiden yhteisen verkoston rakentaminen kahden maan ja kolmen Leader-alueen toimijoiden kesken ja pyrkiä näin nostamaan kahden valtakunnan alue tulevaisuudessa vetovoimaiseksi kulttuuri- ja kylämatkailukohteeksi. Yhdessä tekemisen kautta toimijat löytävät yhteisiä tavoitteita tekemiselleen, yhteisen toimintatavan ja alkavat tulevaisuudessa tehdä yhteistyötä yli valtakunnan rajan.

Alueen vahvaa kulttuuriperintöä hyödyntäen luodaan ja tuodaan rajat ylittäviä kulttuuri-, kylä- ja luontomatkailumahdollisuuksia helposti saataville ja kehitettäväksi edelleen yritysten myytäviksi tuotteiksi.

4.2 Toteutus

Jokaisella kolmella Leader-ryhmällä oli omat projektisuunnitelmansa, joissa alueen omat sekä yhteiset toimenpiteet oli suunniteltu.

A. Yhteiset toimenpiteet kaikkien kolmen ryhmän kesken

Kick off aloitusseminaari Äkäslompolossa

Yhdeksän eri teemallista tutustumisretkeä alueella – kolme jokaisen ryhmän alueella:
Kooste retkistä https://www.youtube.com/watch?v=dMS7E8jyFs0

Kolme yhteistä Workshop-tapahtumaa – yksi jokaisen ryhmän alueella:
#1 https://originallapland.com/2018/11/01/report-workshop-1-from-idea-to-business/
#2 https://originallapland.com/2019/04/29/workshop-2-in-hetta-seminar-matchmaking-and-company-visits/
#3 https://originallapland.com/2019/09/11/report-final-original-lapland-workshop-3-at-loma-vietonen/

Tutustumismatka Pohjois-Norjaan
https://originallapland.com/2019/03/18/original-lapland-norway-trip-23rd-25th-of-may/

Yhteisen sähköisen alustan suunnittelu yhteistyössä Lapin AMK:n kanssa

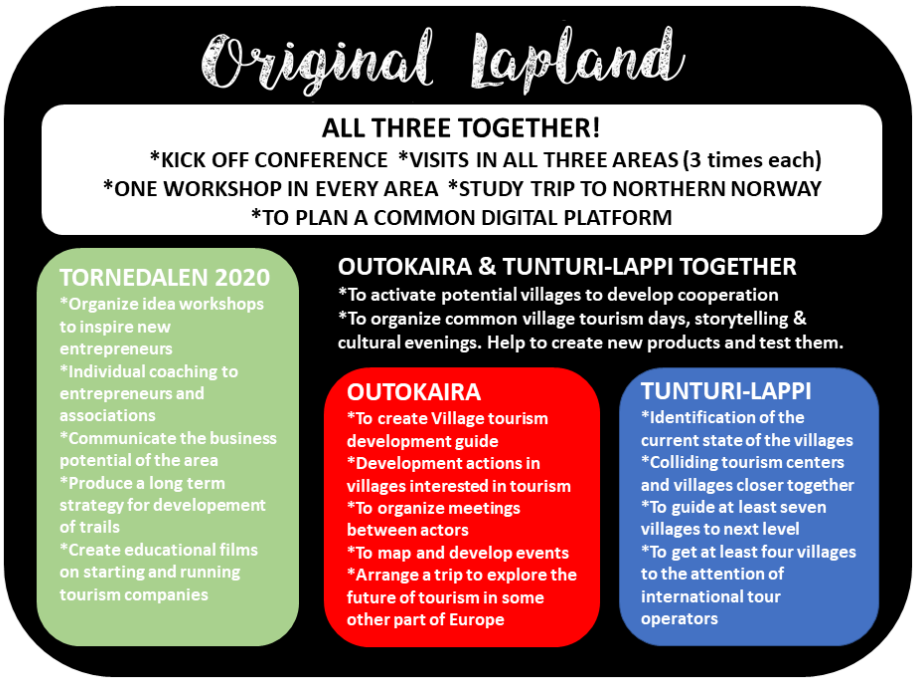

Näiden toimenpiteiden lisäksi ja tueksi:

-Luotiin hankkeelle yhteinen markkinointinimi Original Lapland, tunnus/logo ja ilme

-Hankevetäjien tapaamiset suunnilleen kerran kuukaudessa

-Hankkeelle luotiin omat yhteiset kotisivut www.originallapland.com ja facebook-tili https://www.facebook.com/originallapland/ sekä lisäksi jokaiselle ryhmälle omat instagram-tilit, joissa kaikissa tiedotettiin hankkeen toimenpiteistä, edistymisestä, tapahtumista sekä esiteltiin aluetta - esim. viikon kylät ja viikon vierailukohteet.

-Väylänvarren tapahtumia kartoitettiin ja kerättiin yhteiselle Facebook-sivulle.

-Kuukausittain lähetettiin yhteinen sähköinen uutiskirje (hankkeen toimenpiteistä, edistymisestä ja alueen matkailuun liittyvistä asioista tiedottaminen) yhteensä noin tuhannelle yhteystietonsa antaneelle.

-Original Lapland brändiaihion ideointi ja kehittäminen

-Yhteisen sähköisen alusta -asian selvitys Lapin AMK:n kanssa (hankkeen edetessä tästä tavoitteesta kuitenkin luovuttiin tuloksettoman yhteistyön vuoksi)

LIITE 1: Hankkeen viestintäkanavat

B. Outokairan omat toimenpiteet

-Verkostoituminen yritysten, kylien, alueorganisaatioiden, kuntien, toisten hankkeiden ja eri matkailun sidosryhmissä kanssa - alueen sisällä ja yli rajojen

-Koulutusten ja tietoiskujen järjestäminen;
*neljän päivän tehokoulutus ”Luontomatkailukohteille kansainvälistä vetovoimaa”
*kaksi päivää Online-myynti ja Bókun -koulutusta
*yhden päivän matkapakettilaki-uudistusta koskeva infotilaisuus

-Väylänvarren yhteisen tarinan rakentaminen tarinallistamiskoulutuksen pohjalta
Suomeksi https://www.youtube.com/watch?v=AbcBBjZ_DjQ
Englanniksi https://www.youtube.com/watch?v=DB-rWbn8Ih8

-Kylämatkailuvideoiden tekeminen Outokairan alueesta kunnittain
Tornio https://www.youtube.com/watch?v=GfMhovdTPv0&t=21s
Ylitornio https://www.youtube.com/watch?v=5GridiA5HOc&t=11s
Pello https://www.youtube.com/watch?v=SWW7ypoH7YE&t=27s

-Matkailutuoteaihioita ja -ideoita kerättiin yrityksiltä ja kylätoimijoilta, esim.:

*Valokuvausretki Aalistunturiin ja sen testaus (Original Lapland Photo club)
*Uuden Yöttömän yön melontareitin Tengeliönjoen osuuden testaus
*Valokuvaus- ja kalastusretken testaus kalastuslautalla Miekojärvellä
*Valokuvaus- ja patikkaretken testaus Orhinselänniemeen
*Karungin kyläyhdistyksen rieskanleivonta-tuotteen ideointi ja kehittely
*Tutustuminen Juoksengin Kivipirtti-luolaan ja Everstin piiloon, sekä niihin liittyviin tarinoihin -> noitaluolasta sekä Everstin piiilosta voisi saada elämyksellisen retkikohteen eläytyvän oppaan tai digitaalisten välineiden avulla
*Ratasjärven perinnemaiseman hyödyntäminen, esim. pyöräily- tai valokuvausretkien kohteena

-Perustettiin Original Lapland Photo club -ryhmä facebookiin ja instagramiin, koska paikallisten valokuvaajien avulla voidaan saada lisää näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa. Matkailun markkinoinnissa valokuvien, videoiden ja kokemusten jakamisella sosiaalisessa mediassa on yhä tärkeämpi rooli. Aalistunturin valokuvausretkeä testattiin tällä ryhmällä.

-Kutsuttiin koolle Väylänvarteen muuttaneita, uusia innokkaita kyläläisiä, jotka voisivat olla moottoreita uusien verkostojen, tapahtumien ja vetovoima -ideoiden syntymiseksi alueelle.

-Kylämatkailun infopaketin aineiston kerääminen ja laatiminen https://www.outokaira.fi/wp-content/uploads/2020/02/KYL%C3%84T-AITOJEN-EL%C3%84MYSTEN-AARREAITTA.pdf?x46985

-Tiedottaminen hankkeen vaiheista Outokairan ja hankkeen omilla kotisivuilla, paikallislehdissä, sähköpostitse sekä sosiaalisen median eri kanavissa.

Muutamia linkkejä lehtijuttuihin:

MEÄN TORNIONLAAKSO
https://tornionlaakso.net/viikon-palstat/nain-son/134-aavasaksalta-se-alkoi
https://tornionlaakso.net/paikallisuutiset/742-vaylanvarren-matkailuyrittajat-tiivistavat-yhteistyotaan
MIEKOJÄRVI-UUTISET
https://miekojarvi.fi/wp-content/uploads/2019/06/Miekoja%CC%88rven-uutiset-2019web.pdf

C. aikataulu

Suunnitelman mukaan hankkeen kesto LLU Tornedalen 2020:n ja Leader Tunturi-Lapin alueella oli 18 kk. Outokairan alueella hankkeen aloitus- ja lopetusvaiheeseen varattiin enemmän aikaa.

Alkuperäinen toteutusaika Outokairan alueella oli 28.9.2017-31.12.2019, mutta siihen haettiin muutosta ja toteutusaikaa jatkettiin 30.6.2020 saakka.

D. resurssit

Jokaisella kolmella Leader-alueella toimi oma hankkeen vetäjä. Heidän tiivis ja hedelmällinen yhteistyö oli hankkeen onnistumisen yksi kulmakivistä. Outokairan toiminnanjohtaja ja toimistosihteeri työskentelivät osittain hankkeessa tuoden hankkeeseen paikallistuntemuksen, verkostojen yhteydet sekä hankkeen hallinnoinnin. Outokaira tuottamhan ry toimi koko hankkeen Lead-partnerina.

E. toteutuksen organisaatio

Outokairan hankkeelle palkattiin projektipäälliköksi Iina Askonen, joka aloitti työt 1.2.2018. Hänen toimipisteensä sijaitsi Pellossa, Outokairan toimistolla. Iina Askosen työsuhteen oli alun perin tarkoitus kestää vain 31.7.2019 asti, mutta sitä jatkettiin ensin 31.12.2019 asti

ja sitten vielä 17.2.2020 asti. Tämä koettiin tarpeelliseksi, koska hankkeessa syntynyttä hyvää alueellista yhteistyötä haluttiin vielä tiivistää sekä tuoda kylämatkailun mahdollisuuksia esille kuvien ja videoiden avulla. Työsuhteen jatkaminen oli mahdollista, koska yhteisen sähköisen alustan suunnittelusta luovuttiin tuloksettoman yhteistyön seurauksena Lapin AMK:n kanssa, ja Outokairan Euroopan kohteen tutustumismatka jätettiin myös pois.

Hankkeella oli kaikkien kolmen ryhmän yhteinen ohjausryhmä, joka kokoontui hankkeen aikana viisi kertaa. Syksyllä 2020 pidettiin vielä hankkeen päätöskokous sähköpostitse.

F. kustannukset ja rahoitus 28.9.2017 – 30.6.2020

Hankkeen hyväksytty kustannusarvio:	Kustannusarvio	Toteutuma
Palkat	127 500,00	130 271,84
Palkkiot	600,00	450,00
Vuokrat	4 890,00	4 417,51
Ostopalvelut	28 450,00	29 896,85
Matkakulut	16 100,00	11 945,24
Muut kustannukset	8 619,99	7 319,99
YHTEENSÄ	186 159,99	184 295,43
Hankkeen tulot	3159,99	3 159,99
MAKSUUN HAETTAVAT KUSTANNUKSET	183 000,00	181 135,44

Hankkeen rahoitus:	Kustannusarvio	Toteutuma
EU-osuus	75 599,49	74 829,21
Valtio	68 399,31	67 702,41
Kuntaraha toimintaryhmältä	36 000,00	35 633,20
Julkinen rahoitus yhteensä	179 998,80	178 164,82
Yksityinen rahoitus	3 001,20	2 970,62
RAHOITUS YHTEENSÄ	183 000,00	181 135,44
Hankkeen tulot	3 159,99	3 159,99
KOKONAISRAHOITUS	186 159,99	184 295,43

G. raportointi ja seuranta

Hankkeen etenemistä on esitelty Outokaira tuottamhan ry:n hallituksen kokouksissa sekä ohjausryhmän kokouksissa. Hankkeesta on raportoitu rahoittajalle hankepäätöksen mukaisesti.

Tuloksia seurattiin toimintaan osallistuvien tahojen määrällä sekä uusien syntyvien tuoteaihioiden määrällä. Myös uudet yhteistyökumppanuudet olivat seurattavia asioita.

H. toteutusoletukset ja riskit

Hankkeen riskinä oli, että virallinen rahoituspäätös viipyy ja jostain syystä hanketta ei hyväksytä, vaikka hanke olisi käynnistetty omalla riskillä. Hankkeen toteutusaika ei olisi riittävän pitkä johtuen erilaisesta työskentelykulttuurista.

4.3 Yhteistyökumppanit

Yhteistyö OurStories -hankkeen kanssa, esim. Joppaus-dokumentin kuvausten järjestelyissä avustaminen https://ourstories.info/stories/jopparit/ , Väylänvarren tarinan jakaminen heidän kanavissa https://ourstories.info/stories/original-lapland-our-story/

4.4 Tulokset ja vaikutukset

5. Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Tornionlaakson matkailualue, joka rajoittuu kahden valtakunnan alueelle, kaipaa vahvempaa identiteettiä sekä selkeää brändikuvaa, jota tarvitaan kasvavan kansainvälisen matkailupotentiaalin hyödyntämiseksi. Hankkeessa syntyneestä Original Lapland brändi-ideasta halutaan rakentaa Tornionlaakson matkailualueelle oma vahva identiteetti ja imago. Alueen yrittäjille tarvitaan toimintamalli ja konsepti, johon kirjataan yleiset pelisäännöt sekä brändi-identiteetin käyttöön liittyvä ohjeistus. Tavoitteena on, että Outokaira tuottamhan ry hakee tähän kehittämiseen rahoitusta Lapin liitolta aluekehitysrahastosta.

Yhteisellä brändillä ja vahvistetulla identiteetillä luodaan kansainvälisesti kiinnostava alue, joka tarjoaa ajanhermolla olevia laadukkaita, aitoja ja omaleimaisia tuotteita ja palveluja. Kyseinen brändi painottaa aitoutta, alkuperäisyyttä, laatua, vastuullisuutta ja alueen erikoisuutta. Vahvistetusta identiteetistä ammennetaan uutta ja kestävää matkailutoimintaa, jossa on huomioitu arktisen raja-alueen vahvuudet ja liiketoimintamahdollisuudet.

Alueen yritysten halukkuuden sitoutumisesta hankkeessa syntyneeseen yhteistyöhön sekä uuteen brändi-ideaan voi nähdä mm. Original Lapland ry:n perustamisesta.

6. Ohjausryhmän lausunto hankkeesta

Hankkeen tavoitteet ylitettiin, koska projektiin valittiin oikeat, ammattitaitoiset ihmiset, jotka toimivat hyvin yhdessä. Hankkeen brändäys ja viestintä tapahtuivat myös tehokkaasti ja ammattimaisesti. Aika oli myös oikea tällaiselle projektille.

7. The project Summary

Implementers and the area of action
-Outokaira tuottamhan ry (municipalities of Tornio, Ylitornio and Pello)
-Leader Fell Lapland (municipalities of Kolari, Muonio, Kittilä and Enontekiö)
-LLU Tornedalen 2020 (municipalities of Haparanda, Övertorneå, Pajala and Kiruna)

The purpose of this international cooperation development project called "Along the River to the Arctic – Original Lapland" (Original Lapland) was to start a long-term cooperation and work to profile the region as a cross-border rural village, culture and nature tourism destination.

The project developed tourism in rural villages based on the common culture of the Tornio River Valley region (located along the border of Finland and Sweden), activating tourism actors, villages and communities for cross-border cooperation. The measures included: various training events and lectures, workshops and field trips, networking events between tourism companies and village actors. Through all these events and meetings the idea of our common story (https://www.youtube.com/watch?v=DB-rWbn8Ih8) and the Original Lapland brand were born. At the same time some new product ideas for the tourism in rural villages were developed and information about events in the area was collected. Tourism in the rural villages was also highlighted through pictures and videos made in this project.

Inspired by the project's collaboration and results, the participating companies decided to establish the Original Lapland Association, which will continue to work together to promote the Tornio River Valley region and its attractiveness and visibility.

Here is a video presenting the journey of this project https://www.youtube.com/watch?v=FRF-9eLYjII&t=4s